

Tale ved Kirkemøtets åpning 27. mars 2019

Av biskop Helga Haugland Byfuglien, Bispemøtets preses

***Når jeg ser din himmel, et verk av dine fingre,
månen og stjernene som du har satt der,
Hva er da et menneske – at du husker på det,
et menneskebarn – at du tar deg av det?***

Kirken bekjenner troen på den treenige Gud som skapte himmel og jord. Mennesket er skapt i Guds bilde. Det gir alle mennesker en uendelig verdi. Menneskeverdet er absolutt.

Hvordan utfordrer det oss? Det er et utsiktspunkt for hvordan vi forholder oss til ulike aktuelle etiske problemstillinger. Mange av disse har ikke entydige svar, heller ikke utfra kristen tro. Derfor trenger vi en kontinuerlig samtale om menneskeverdet.

Den siste tiden har abortdebatten blusset opp på ny. Det er vanskelig å snakke om abort, både i det offentlige rom og på det personlige plan. Mange har egne smertefulle erfaringer. Det utfordrer oss følelsesmessig, intellektuelt og etisk. Samtalen om abort bør vi føre med respekt, forståelse og tillit. Bispemøtets uttalelse fra februar var et bidrag til det. Vi ønsket å løfte opp abort som det alvorlige etiske dilemma det er, som kvinner kjenner best, og som lovverk ikke kan løse. Fosteret har verdi som må vernes. Som fellesskap har samfunnet ansvar for å gjøre det mulig for flere å bære frem sine barn. Det var også viktig for Bispemøtet å understreke at menneskeverdet er gitt av Gud, uavhengig av funksjonsevne.

Alle mennesker har en iboende lengsel etter å bli sett og kjenne seg verdifull. Mon ikke det er noe av det som viser seg i den popularitet og innflytelse som bloggere og influencere har fått, særlig hos ungdom. Søk etter forbilder og oppmerksomheten på utseende, kropp og ferdigheter er blitt et marked. Unge i sårbar alder blir værende i en kamp for å kjenne seg god nok. Det kan få konsekvenser som river i stykker et sunt selvbilde. I kirkens møte med barn og unge har formidling av menneskeverdet derfor ikke bare en retning utover - mot andre - men også innover til trygghet og livsmot i en krevende livsfase. Vi vil formidle at viktigere enn hva vi får til, er hva vi får – Guds kjærlighet og nåde som alltid rekkes mot oss.

Menneskeverdet er under press, både ved livets begynnelse og ved livets slutt. Genteknologi og bruk av embryo åpner store muligheter, og reiser også svære spørsmål. Hvordan kan vi bruke kunnskap til det gode og ikke ta Skaperens plass?

Debatten om eutanasi ser vi bare begynnelsen av. Den rører ved vår forståelse av verdighet når livet møter oss med lidelse og smerte, vår egen og andres. Tanken om at mennesket skal råde over sitt eget liv i siste fase ser ut til å vinne frem. Det er enklere å være skråsikker og prinsipiell på avstand. Det er for enkelt å si at de som trekker andre konklusjoner ikke respekterer menneskeverdet. Men troen på Gud som gir livet, står der som en skranke mot å legalisere aktiv dødshjelp.

Jesu møte med mennesker har vært et forbilde i 2000 år. Med sitt blikk og nærvær så han den utstøtte og krenkede. Han reiste opp den som lå nede og gjorde en samaritan til et eksempel for all ettertid. Han var full av nåde og sannhet.

Jesus viste alle menneskers verdi - med sine ord og sine handlinger.

Det er også kirkens kall.

Det forplikter oss til å se med hjertet i møte med mennesker i nød og til å handle. Det får følger for hvordan vi som kirke deltar i den offentlige samtalen om de vanskelige spørsmålene.

For hva er da et menneske – at du husker på det – et menneskebarn at du tar deg av det?

Med ære og herlighet kronte du det.

Må Gud hjelpe oss så vi minsker avstanden mellom det vi tror - og det vi sier og gjør.